

lastvi, a na obojno stran v zadnji vrsti pod ministerstvom za deželno bran.

Žandarstvo ima pravico, v izvršbo svojih službenih dolžnosti zahtevati podpore od vseh organov javne službe, sosebnost od civilnih oblasti, drugih stražnih krdel ali stražništev in posamesnih njihovih stražnikov, od občinskih županstev in vojaških poveljstev.

Koliko in v kateri meri so organi javne službe pod svojo odgovornostjo dolžni tem zahtevam ustrezati, to določajo posebne postave, službena pravila ali navodila, ki jim uradno dolžnost uravnujejo.

Kako naj se žandarji sploh držé in védejo.

Žandarjevo védenje bodi resnobno, spodobno in vljudno. Vsak preség meje, vsaka podlost in surovost v besedi ali djanji z njegove strani v opravljanju službe ponižuje njega in žandarski zavod ter mu otežuje izvrševanje njegovih dolžnosti. Sosebno veljá to, kedar biva pričujoč pri slavnostih (svečanostih), večih narodnih zborih ali taborjih itd., kjer utegne vsaka nepremišljenost, vsako brezpravično zahtevanje ali nepotrebno nadlegovanje imeti neprijetne ali nevarne nastopke.

Žandarji naj, vneti za dober glas žandarskega zavoda, eden na drugega pazijo, ter tako bode mogoče, da se napake in razvade brž v začetku zatró.

Kedar se žandar kje očitno kaže, bodi vselej po propisu opravljen in oblečen, ter imej opasano pobočno orožje. Žandar, ki odrine kam na službo, naj bode popolnoma oborožen (z nasajenim bajonetom), naj vzame sè sabo verigo spetnico in pa listnico, tudi mora vsegdar svojo službeno in nadzorno kajiznico pri sebi imeti.

Držanje njegovo bodi vsak čas vojaško, hoja mirna in počasna tako, da utegne opaziti vse, kar se godí blizo njega.

Žandarju je prepovedano, tobak kaditi o službenih opravkih in kedar stopi v kako uradno izbo ali v privatno (zasebno) stanovanje, sè sabo jemati psov, in tako tudi kakor koli bodi nenaravno ali siljeno kretati z životom in prenavljati se, ker se mora ogibati vsega, zarad česar bi ljudje utegnili jezike brusiti nad njim, obirati ali celó zasmehovati ga.

Žandarju je ostro prepovedano, dokler ima kako službo, iti v gostilnico, pivnico ali kavarno, pijančevati ali dobrovoljiti se. Ako bi žandar, hodeč po svoji službi, kaj zapazil ter mu bi se zarad tega zdelo stopiti v krémo, mora to, ko pride sè službe nazaj, svojemu postajnemu poveljniku posebej povedati.

Tudi zunaj službe naj se ogiblje prostaških in slaboglasnih pivnic.

Kaj ostro mu je prepovedano, meniti se, kakor da bi bil kak njihov znanec, z osebnimi bodi moškega bodi ženskega spóla, katere so v slabem imenu pri ljudéh. Takošne osebe tudi ne smejo nikdar priti v žandarske kosarne ali stanišča, da bi koga obiskale, niti smejo tje kaj s komdrugim zahajati.

Če tudi je misliti o žandarji, da se nikoli ne vdá pijanstvu, naj bode vendar zarad nasledkov kaj živo opominjan, paziti se ga.

Nezmerno uživati opojne pijače, igrati za denar, rojiti okoli in dolgove delati; to so napake, kakoršnih pri žandarji celó ne sme biti in katere se toraj morajo z neizprosno ostrostjo odvracati. Ako bi se kateri žandar toliko pozabil ter bi se kam pijan prikazal, to imajo njegovi tovariši dolžnost, hitro odpraviti ga ljudém izpred očí ter o njegovem pregrešenju podati službeno naznanilo, da bode pokaznjen z zaporom, kakor je zaslužil.

Žandar naj vsacega vika. Ako bi ga kdor si bodi poprosil za kako dopoved ali ljubav, naj mu z vojaško dostojnostjo in postrežljivostjo ali stori to, za kar je pro-

šen, ali pa, ako ne bi mogel, naj se kratkoma in jasno izgovori, a nikoli ne sme nevolje kazati in še manj osorno odgovarjati.

Najpotrebniši čednosti žandarja ste nepodkupnost in resničnost.

Pod tem se razume, ne samo, da naj mu roka ne jemlje podkupila z denarjem ali denarno vrednostjo, marveč da se od svoje dolžnosti ne sme dati odvrniti ni zvezi po rodu ali prijateljstvu, ni blagovoljnosti ali sovražnosti, sploh nikakim stranskim ozirom in da mora vsegdar vsa svoja službena naznanila edino po sami goli resnici podajati.

Sosebno mu je kaj ostro prepovedano, od kake stranke o priliki službene oprave dar ali plačilo (nagrada) jemati ali pa za tuj denar jesti in piti, tudi ko bi se le-to ponudilo v takih okolnostih, da bi se ne zdelo biti nikakoršnega pomisleka.

Takisto mu je zabranjeno, dati si kaj obljubiti za to, da bi izpolnil svojo službeno dolžnost.

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Razstavo v Filadelfiji zmirom obiskuje veliko ljudi.*

Do 51. dneva od tega časa, kar so razstavo odprli, je znašalo število obiskovalcev 1 milijon in 996.853, ki so 653.342 dolarjev vstopnine plačali. Dohodki bili bi pa še veliko večji, ako bi razstava bila tudi ob nedeljah odprta. Al Amerikancu je nedelja velik praznik, ki ne pripušča obiskovanja posvetnih enacij naprav.

* *Čuda debela rodovina se nahaja v Waldkirchenu,* vasi poleg Kamenica na Saksonskem, katero hodijo radovedni ljudje od dalječ ogledovat in občudovat. Oče, grajščak, se piše Franke; a niti on niti soproga njegova nista posebno močna in debela; nasproti njima pa najstarejši 18letni sin vaga 3 cente in 4 funte, — 14letni sin 2 centa 6 funtov, — tretji 8letni sin 1 cent in 10 funtov; najdebelejša med njimi pa je 12 let stara hči, ki je velika kakor popolnoma doraščena žena in vaga 2 centa 25 funtov. Stariši in otroci želijo, naj bi natura ne izlila še večih dobrót nad nje.

* *V Pečuhu na Ogerskem je 20. julija porodila* neka žena 5 otrók; prva dva otroka sta prišla živa na svet in popolnoma izraščena, druga dva tudi sicer še živa pa zeló slabotna in ne popolnoma izraščena, peti otrok je bil mrtev. Uboga mati umrla je po prevelikem krvotoku, a tudi izraščena dva otroka sta živela le nekoliko ur.

* *Sila rodovitno polje.* Na rženem polju blizo mesta Selovic na Českem, na katerem je bilo $\frac{3}{4}$ vagana rži vsejane, so pridelali letos 38 vaganov rži. Navadni pridelek je le 7—9 vaganov.

Zabavno berilo.

Kranjica med Turki.

Dogodba iz dôbe Turških navalov na Kranjsko v 17. stoletji.

Četrť ure pod Skaručino ob podnožji Šmarne gore stoji mala vas Povodje, ki zdaj vsega skup šteje še 7 hiš. Po vodi Gameljsci je razdeljena v dva dela. Na levem bregu nad vodo stoji stara hiša „pri Belčiču“ imenovana. Imé je staro, a ostalo jej je, čeravno je večkrat že menjala gospodarja. Sloví pa ta hiša zarad dogodbe, katero bom v kratkem tú povedal, ker se mi zdi ravno zdaj priličen čas za to.

Bilo je v prvi polovici 17. stoletja, ko je vse Kranjsko trepetalo pred Turki. Po višavah ob Savi so se zasvetile grmade v znamenje, da je Turek zopet v